

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΟΚ) αριθ. 3908/91 ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 19ης Δεκεμβρίου 1991

σχετικά με μια κοινοτική δράση για την προστασία του περιβάλλοντος στις παράκτιες ζώνες και τα παράκτια ύδατα της Θάλασσας της Ιρλανδίας, της Βόρειας Θάλασσας, της Μάγχης, της Βαλτικής και της βορειοανατολικής περιοχής του Ατλαντικού (NORSPA)

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ,

Έχοντας υπόψη τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας, και ιδίως το άρθρο 130P,

την πρόταση της Επιτροπής ⁽¹⁾,τη γνώμη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ⁽²⁾,τη γνώμη της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής ⁽³⁾,

Εκτιμώντας:

ότι, δυνάμει του άρθρου 130Π της συνθήκης, στόχος της δράσης της Κοινότητας στον τομέα του περιβάλλοντος είναι η διαφύλαξη, προστασία και βελτίωση της ποιότητας του περιβάλλοντος και ότι, κατά την εκπόνηση της δράσης αυτής, θα ληφθούν υπόψη, μεταξύ άλλων, οι περιβαλλοντικές συνθήκες στις διάφορες περιοχές της Κοινότητας·

ότι το ψήφισμα του Συμβουλίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και των αντιπροσώπων των κυβερνήσεων των κρατών μελών, συνερχομένων στα πλαίσια του Συμβουλίου, της 19ης Οκτωβρίου 1987, σχετικά με την επιδίωξη και την υλοποίηση πολιτικής και προγράμματος δράσης των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων στον τομέα του περιβάλλοντος (1987-1992) ⁽⁴⁾ επιβεβαιώνει ότι η καταπολέμηση της ρύπανσης των γλυκών και των θαλάσσιων υδάτων με τη γενική βελτίωση του υδάτινου περιβάλλοντος, ιδίως της Βόρειας Θάλασσας και της Μεσογείου συγκαταλέγεται μεταξύ των ιδιαίτερα σημαντικών για μια κοινοτική δράση τομέων·

ότι η υπουργική δήλωση των συμμετεχόντων στην τρίτη διεθνή διάσκεψη για την προστασία της Βόρειας Θάλασσας, που έγινε στη Χάγη στις 7 και 8 Μαρτίου 1990, επιβεβαιώνει την ανάγκη προστασίας του περιβάλλοντος της Βόρειας Θάλασσας και θεσπίζει σύνολο συγκεκριμένων μέτρων τα οποία συνοδεύονται από λεπτομερές χρονοδιάγραμμα·

ότι η προστασία του περιβάλλοντος της Θάλασσας της Ιρλανδίας, της Βόρειας Θάλασσας, της Μάγχης, της Βαλτικής, της βορειοανατολικής περιοχής του Ατλαντικού που βρίσκεται βορείως του Τάγου, καθώς και των Αζορών, της Μαδέρας και των Καναρίων απαιτεί την καταβολή διεθνούς προσπάθειας στην οποία θα συμμετάσχουν όλα τα παράκτια κράτη· ότι ορισμένες δράσεις στον τομέα αυτό μπορούν να υλοποιηθούν καλύτερα σε κοινοτικό επίπεδο παρά στο επίπεδο των μεμονωμένων κρατών μελών·

ότι είναι σκόπιμο να συμβάλει η Κοινότητα στη διεξαγωγή των ενεργειών υπέρ του περιβάλλοντος των βορείων θαλάσσιων περιοχών της Κοινότητας, παρέχοντας οικονομική υποστήριξη σε ορισμένες συγκεκριμένες δράσεις·

ότι κρίνεται απαραίτητο ποσό 16,5 εκατομμυρίων Ecu μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 1992 για την υλοποίηση της δράσης αυτής·

ότι είναι σκόπιμο να συσταθεί επιτροπή η οποία θα επικουρεί την Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων στην εφαρμογή του παρόντος κανονισμού· ότι, προς τούτο, είναι σκόπιμο να γίνει χρήση της Επιτροπής που συνεστάθη από τον κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 563/91 του Συμβουλίου της 4ης Μαρτίου 1991 σχετικά με κοινοτική δράση για το περιβάλλον στην περιοχή της Μεσογείου (MEDSPA) ⁽⁵⁾,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

Άρθρο 1

Θεσπίζεται κοινοτική δράση για την προστασία του περιβάλλοντος στη βόρεια θαλάσσια περιοχή της Κοινότητας, η οποία καλείται στο εξής «δράση NORSPA».

Η δράση NORSPA αφορά τις παράκτιες ζώνες, συμπεριλαμβανομένων των εκβολών ποταμών, και τα παράκτια ύδατα της Θάλασσας της Ιρλανδίας, της Βόρειας Θάλασσας, της Μάγχης, της Βαλτικής και της βορειοανατολικής περιοχής του Ατλαντικού βορείως του Τάγου, καθώς και τις Αζόρες, τη Μαδέρα και τις Καναρίους Νήσους, οι οποίες καλούνται στο εξής «σκοπούμενη περιοχή».

Άρθρο 2

Οι στόχοι της δράσης NORSPA είναι:

- ένταση των προσπαθειών για την προστασία και τη βελτίωση της ποιότητας του περιβάλλοντος και για να ενισχυθεί η αποτελεσματικότητα της εφαρμογής της κοινοτικής πολιτικής και των κοινοτικών δράσεων για το περιβάλλον στην σκοπούμενη περιοχή,
- συμβολή στη μεγαλύτερη ενσωμάτωση της περιβαλλοντικής διάστασης στη δράση που ασκεί η Κοινότητα στα πλαίσια των άλλων κοινοτικών πολιτικών,
- αύξηση της συνεργασίας και του συντονισμού στον τομέα της προστασίας του περιβάλλοντος στη σκοπούμενη περιοχή με την ενσωμάτωση της κοινοτικής δράσης στις ενέργειες που διεξάγονται σε περιφερειακό, εθνικό και διεθνές επίπεδο,
- η προώθηση της εισαγωγής και της χρησιμοποίησης καθαρών ή λίγο ρυπαντικών τεχνολογιών, της μεταφοράς αυτών των τεχνολογιών και της ανταλλαγής εμπειριών που παρουσιάζουν ενδιαφέρον για το περιβάλλον των συγκεκριμένων ζωνών.

⁽¹⁾ ΕΕ αριθ. C 21 της 29. 1. 1991, σ. 13.⁽²⁾ ΕΕ αριθ. C 240 της 16. 9. 1991, σ. 54.⁽³⁾ ΕΕ αριθ. C 151 της 22. 7. 1991, σ. 5.⁽⁴⁾ ΕΕ αριθ. C 328 της 7. 12. 1987, σ. 1.⁽⁵⁾ ΕΕ αριθ. L 63 της 9. 3. 1991, σ. 1.

Άρθρο 3

1. Το ποσό των κοινοτικών χρηματοδοτικών μέσων που κρίνεται αναγκαίο για την εφαρμογή της δράσης NORSPA ανέρχεται σε 16,5 εκατομμύρια Ecu.

2. Η αρμόδια για τον προϋπολογισμό αρχή καθορίζει τις διαθέσιμες πιστώσεις για κάθε οικονομικό έτος, λαμβάνοντας υπόψη τις αρχές καλής διαχείρισης που αναφέρονται στο άρθρο 2 του δημοσιονομικού κανονισμού που διέπει τον προϋπολογισμό των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.

Άρθρο 4

Τα μέτρα που θα ληφθούν κατά προτεραιότητα στα πλαίσια της δράσης NORSPA εμφανίζονται στο παράρτημα.

Άρθρο 5

1. Η χρηματοδοτική ενίσχυση που προβλέπεται στον παρόντα κανονισμό μπορεί να χορηγείται για τις ενέργειες που εμπίπτουν στα μέτρα προτεραιότητας τα οποία αναφέρονται στο άρθρο 4.

2. Οι ενέργειες στις οποίες χορηγούνται οι ενισχύσεις που προβλέπονται στο πλαίσιο των διαρθρωτικών ταμείων ή άλλων κοινοτικών χρηματοδοτικών μέσων δεν είναι επιλέξιμες για ενισχύσεις βάσει του παρόντος κανονισμού.

3. Χρηματοδοτική ενίσχυση μπορεί να χορηγείται για τις ενέργειες που αναφέρονται στην παράγραφο 1, εφόσον οι ενέργειες αυτές έχουν ως κύριο στόχο την προστασία του περιβάλλοντος.

Άρθρο 6

1. Χρηματοδοτική ενίσχυση μπορεί να χορηγείται σε όλα τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα, καθώς και τις ενώσεις προσώπων, που είναι εν τέλει υπεύθυνα για την εκτέλεση των ενεργειών που αναφέρονται στο άρθρο 5.

2. Η χρηματοδοτική ενίσχυση μπορεί να λάβει μία από τις ακόλουθες μορφές:

- επιχορήγηση σε κεφάλαιο με σκοπό επενδύσεις που δεν αφορούν σχέδια έργων υποδομής ή
- χρηματοδοτική συνεισφορά σε πειραματικές πρότυπες εφαρμογές ή σε σχέδια επίδειξης, καθώς και σε μέτρα που αποσκοπούν στην απόκτηση των απαραίτητων πληροφοριών για την εκτέλεση της ενέργειας ή των μέτρων τεχνικής βοήθειας που λαμβάνονται με πρωτοβουλία της Επιτροπής, και σε μέτρα που αποσκοπούν στη βελτίωση του ελέγχου και της επίβλεψης του συγκεκριμένου χώρου και στην ενθάρρυνση της ανταλλαγής πείρας και της μεταφοράς τεχνολογίας ή
- επιδότηση επιτοκίων στην περίπτωση σχεδίων έργων υποδομής, ή
- επιστρεπτέες προκαταβολές, που αποφασίζονται κατά περίπτωση.

Άρθρο 7

Το ποσοστό της κοινοτικής χρηματοδοτικής ενίσχυσης για τις ενέργειες που αναφέρονται στο άρθρο 5 υπόκειται στα ακόλουθα όρια:

- σε 50 %, κατά μέγιστο όριο, του συνολικού κόστους, εφόσον πρόκειται για δημόσιες επενδύσεις, για πειραματικές πρότυπες εφαρμογές ή για σχέδια επίδειξης,
- σε 30 %, κατά μέγιστο όριο, του συνολικού κόστους, εφόσον πρόκειται για σχέδια ιδιωτικών επενδύσεων για μη εμπορικούς σκοπούς,
- σε 100 %, κατά μέγιστο όριο, του συνολικού κόστους, εφόσον πρόκειται για τα μέτρα που αποσκοπούν στην απόκτηση των αναγκαίων πληροφοριών για την εκτέλεση της ενέργειας ή των μέτρων τεχνικής βοήθειας που λαμβάνονται κατόπιν πρωτοβουλίας της Επιτροπής.

Άρθρο 8

1. Για να εξασφαλισθεί η επιτυχία των ενεργειών που διεξάγονται από τους αποδέκτες της χρηματοδοτικής ενίσχυσης της Κοινότητας, η Επιτροπή λαμβάνει τα απαραίτητα μέτρα για:

- την επαλήθευση της ορθής εκτέλεσης των ενεργειών που χρηματοδοτούνται από την Κοινότητα,
- την πρόληψη και τη δίωξη των ατασθαλιών,
- την ανάκτηση των κεφαλαίων που έχουν εισπραχθεί αχρεωστήτως λόγω κατάχρησης ή αμέλειας.

2. Με την επιφύλαξη των ελέγχων που πραγματοποιεί το Ελεγκτικό Συνέδριο σε συνεργασία με τις αρμόδιες εθνικές ελεγκτικές αρχές ή υπηρεσίες, κατ' εφαρμογή του άρθρου 206 Α της συνθήκης, καθώς και κάθε επιθεώρησης που διεξάγεται δυνάμει του άρθρου 209 στοιχείο γ) της συνθήκης, μόνιμοι ή άλλοι υπάλληλοι της Επιτροπής μπορούν να ασκούν επιτόπιους, και ιδίως δειγματοληπτικούς ελέγχους όσον αφορά τις ενέργειες που χρηματοδοτούνται στο πλαίσιο της δράσης NORSPA.

Πριν από τη διεξαγωγή του επιτόπιου ελέγχου, η Επιτροπή ενημερώνει σχετικά τον ενδιαφερόμενο αποδέκτη ώστε να της παρασχεθεί κάθε αναγκαία βοήθεια.

3. Επί τρία έτη μετά την τελευταία πληρωμή για μια ενέργεια, ο αποδέκτης της χρηματοδοτικής ενίσχυσης τηρεί στη διάθεση της Επιτροπής όλα τα δικαιολογητικά έγγραφα που αφορούν τις σχετικές δαπάνες.

Άρθρο 9

1. Η Επιτροπή μπορεί να μειώνει ή να αναστέλλει την πληρωμή της χρηματοδοτικής ενίσχυσης για κάθε ενέργεια, εάν διαπιστώσει την ύπαρξη κατάχρησης ή σημαντικής μεταβολής που επηρεάζει το χαρακτήρα ή τους όρους εφαρμογής της ενέργειας ή του μέτρου και για την οποία δεν έχει ζητηθεί η έγκριση της Επιτροπής.

2. Σε περίπτωση που δεν έχουν τηρηθεί οι προθεσμίες ή αν από την εκτέλεση μιας ενέργειας δεν είναι δυνατόν να δικαιολογηθεί παρά μόνον ένα μέρος της χρηματοδοτικής ενίσχυσης που έχει ήδη χορηγηθεί, η Επιτροπή ζητά από τον αποδέκτη να υποβάλει τις παρατηρήσεις του σε συγκεκριμένη προθεσμία. Εάν αυτός δεν παράσχει ικανοποιητικές εξηγήσεις, η Επιτροπή μπορεί να ακυρώσει το υπόλοιπο της χρηματοδοτικής ενίσχυσης.

3. Κάθε ποσό το οποίο καταβάλλεται αχρεωστήτως πρέπει να επιστρέφεται στην Επιτροπή. Τα ποσά τα οποία δεν

επιστρέφονται εμπροθέσμως ενδέχεται να προσαυξηθούν με τόκους υπερημερίας. Η Επιτροπή θεσπίζει τις λεπτομέρειες εφαρμογής της παρούσας παραγράφου.

Άρθρο 10

1. Η Επιτροπή εξασφαλίζει την αποτελεσματική παρακολούθηση της εφαρμογής της δράσης NORSPA. Η παρακολούθηση αυτή εξασφαλίζεται με εκθέσεις οι οποίες συντάσσονται σύμφωνα με διαδικασίες που αποφασίζονται από κοινού μεταξύ της Επιτροπής και του αποδέκτη, καθώς και με δειγματοληπτικούς ελέγχους.

Η Επιτροπή υποβάλλει στην επιτροπή που αναφέρεται στο άρθρο 11 έκθεση για την πρόοδο που σημειώνεται στην εκτέλεση της δράσης NORSPA, και ιδίως στη χρησιμοποίηση των πιστώσεων.

2. Για κάθε πολυετή δράση, ο αποδέκτης αποστέλλει στην Επιτροπή, εντός έξι μηνών από το τέλος κάθε πλήρους έτους εφαρμογής, εκθέσεις για τη σημειωθείσα πρόοδο.

Στην Επιτροπή υποβάλλεται επίσης τελική έκθεση εντός έξι μηνών από την ολοκλήρωση της ενέργειας. Για κάθε ενέργεια με διάρκεια κατώτερη των δύο ετών, ο αποδέκτης υποβάλλει στην Επιτροπή έκθεση εντός έξι μηνών από την ολοκλήρωσή της. Η Επιτροπή καθορίζει τη μορφή και το περιεχόμενο των εκθέσεων.

3. Με βάση τις διαδικασίες και τις εκθέσεις παρακολούθησης που αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 2, η Επιτροπή προσαρμόζει, ενδεχομένως, το μέγεθος ή τους όρους χορήγησης της χρηματοδοτικής ενίσχυσης που είχαν αρχικά εγκριθεί, καθώς και το προβλεπόμενο χρονοδιάγραμμα των πληρωμών.

4. Η Επιτροπή θεσπίζει τις λεπτομέρειες εφαρμογής του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 11

1. Κατά την εκτέλεση των μέτρων που έχουν προτεραιότητα και των ενεργειών που αναφέρονται στα άρθρα 4, 5, 6 και 7, η Επιτροπή επικουρείται από την επιτροπή του άρθρου 11 του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 563/91.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

Βρυξέλλες, 19 Δεκεμβρίου 1991.

2. Ο αντιπρόσωπος της Επιτροπής υποβάλλει στην εν λόγω επιτροπή σχέδιο των ληπτέων μέτρων. Η επιτροπή διατυπώνει τη γνώμη της για το σχέδιο αυτό σε προθεσμία που μπορεί να ορίσει ο πρόεδρος ανάλογα με τον επείγοντα χαρακτήρα του θέματος, αποφασίζοντας με την πλειοψηφία που προβλέπεται στο άρθρο 148 παράγραφος 2 της συνθήκης για την έκδοση των αποφάσεων που καλείται να λάβει το Συμβούλιο βάσει πρότασης της Επιτροπής. Κατά την ψηφοφορία στην επιτροπή, οι ψήφοι των αντιπροσώπων των κρατών μελών σταθμίζονται σύμφωνα με το προαναφερόμενο άρθρο. Ο πρόεδρος δεν λαμβάνει μέρος στην ψηφοφορία.

Η Επιτροπή θεσπίζει μέτρα τα οποία έχουν αμέσως εφαρμογή. Εάν όμως τα μέτρα αυτά δεν είναι σύμφωνα με τη γνώμη που διατύπωσε η επιτροπή, ανακοινώνονται αμέσως από την Επιτροπή στο Συμβούλιο. Στην περίπτωση αυτή η Επιτροπή μπορεί να αναβάλει επί ένα μήνα το πολύ, από την ημερομηνία της ανακοίνωσης αυτής, την εφαρμογή των μέτρων που έχει αποφασίσει.

Το Συμβούλιο μπορεί, με ειδική πλειοψηφία, να λάβει διαφορετική απόφαση στην προθεσμία που προβλέπεται στο δεύτερο εδάφιο.

Άρθρο 12

Ο κατάλογος των ενεργειών για τις οποίες έχει χορηγηθεί χρηματοδοτική ενίσχυση δημοσιεύεται για ενημέρωση στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων*.

Άρθρο 13

1. Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την ημέρα της δημοσίευσής του στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων*.

Ο παρών κανονισμός εφαρμόζεται μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 1992.

2. Το Συμβούλιο, έπειτα από πρόταση της Επιτροπής που υποβάλλεται πριν από τις 31 Ιουλίου 1992, αποφασίζει με ειδική πλειοψηφία πριν από τις 31 Δεκεμβρίου 1992 για την παράταση ή την αναθεώρηση του παρόντος κανονισμού.

Για το Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος

P. DANKERT

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΔΡΑΣΗ NORSPA

1. Μέτρα που έχουν προτεραιότητα και είναι επιλέξιμα στα πλαίσια του παρόντος κανονισμού (*)

Α. Δράση στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα

- Περιορισμός της εισροής θρεπτικών ουσιών, συμπεριλαμβανομένων και αυτών που οφείλονται στις γεωργικές δραστηριότητες.
- Περιορισμός της εισροής δυσαποικοδόμητων, τοξικών και βιοσωρεύσιμων ουσιών.
- Περιορισμός της προσφυγής στην πόντιση της λάσπης υπονόμων και των υλικών βυθοκόρησης που έχουν μολυνθεί.
- Επιξεργασία των υδάτων του κύτους πλοίων (σεντίνες) που περιέχουν κατάλοιπα υδρογονανθράκων και κατάλοιπα άλλων χημικών ουσιών.
- Επιτάχυνση της θέσης σε εφαρμογή των προδιαγραφών εκπομπής εκ μέρους των βιομηχανικών τομέων των υπεύθυνων για τη ρύπανση από συγκεκριμένες σημαντικές πηγές ρύπανσης.
- Προώθηση της διατήρησης της θαλάσσιας φύσης.
- Ολοκληρωμένη διαχείριση βιοτόπων κοινοτικού ενδιαφέροντος.
- Προστασία του εδάφους που απειλείται ή έχει υποστεί φθορά από τις πυρκαϊές των δασών, την παράκτια διάβρωση ή την καταστροφή των παράκτιων αμμόλοφων.

Β. Δράση σε ορισμένες τρίτες χώρες βρεχόμενες από τη Βαλτική (**)

- Παροχή βοήθειας για τη δημιουργία των διοικητικών δομών που απαιτούνται στον τομέα του περιβάλλοντος.
- Παροχή της αναγκαίας τεχνικής βοήθειας για την κατάρτιση πολιτικών και προγραμμάτων δράσης για το περιβάλλον.

2. Μπορούν επίσης να θεωρηθούν ως μέτρα που έχουν προτεραιότητα οι ενέργειες για την αντιμετώπιση προβλήματος το οποίο ενδέχεται να προκαλέσει βραχυπρόθεσμα διαρκή αλλοίωση των οικολογικών συνθηκών στη συγκεκριμένη ζώνη.

(*) Τα μέτρα αυτά βασίζονται ιδίως στις συζητήσεις που έχουν γίνει στα διάφορα αρμόδια διεθνή πλαίσια.

(**) Δεν αφορά τις χώρες μέλη της ΕΖΕΣ.